

memorii | jurnale | călătorii

Silviu Reuș este aventurier, explorator, biciclist, iubitor de natură, adept al *joie de vivre*, filozof amator, autodidact cu un sindrom obsesiv-compulsiv de a citi toate cărțile din lume, sportiv. Se află în căutarea unui soi de echilibru existențialist între corp și spirit, fie că acesta se numește *mens sana in corpore sano*, *eudaimonia* sau *bonheur*. În 2019 și-a lansat prima carte, *L'chaim: 4 luni cu autostopul prin Europa și întoarcerea în România*.

SILVIU REUȚ

HOINAR
PRIN
AMERICA
LATINĂ

6 LUNI, 12 ȚĂRI, 40.141 DE KILOMETRI

CU FOTOGRAFIILE AUTORULUI

 HUMANITAS
BUCUREȘTI

La prețul de vânzare se adaugă 2%,
reprezentând valoarea timbrului literar.

Redactor: Andreea Niță
Coperta: Ioana Nedelcu
Tehnoredactor: Manuela Măxineanu
Corector: Alexandra Furnea
Prelucrări digitale: Dan Dulgheru
DTP: Corina Roncea, Veronica Dinu

Tipărit la Art Group Publishing

© HUMANITAS, 2023

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
Reuș, Silviu
Hoinar prin America Latină: 6 luni, 12, țări, 40.141 de kilometri /
Silviu Reuș; cu fotografiile autorului – București: Humanitas, 2023
ISBN 978-973-50-7879-9
821.135.1

EDITURA HUMANITAS
Piața Presei Libere 1, 013701 București, România
tel. 021.408.83.50, fax 021.408.83.51
www.humanitas.ro

Comenzi online: www.libhumanitas.ro
Comenzi prin e-mail: vanzari@libhumanitas.ro
Comenzi telefonice: 0723.684.194

În memoria lui Christopher McCandless, a cărui poveste m-a ajutat s-o descopăr pe a mea.

Fie ca spiritul de aventură să nu se stingă niciodată și ca experiența intangibilului să reînvie din cenușa materialismului și a divertismentului.

Să ne amintim că viața nu este o marfă care trebuie optimizată, marketată și comercializată, ci o lumânare care pâlpâie în întuneric și se stinge la propria flacără.

Cuprins

Introducere 8

Prolog 12

PRIMA PARTE: *GRINGO*

Mexic 18

Guatemala 52

Honduras 66

Nicaragua 78

Costa Rica 92

Panama 100

PARTEA A DOUA: *AMIGO*

Columbia 110

Chile 146

PARTEA A TREIA: *HERMANO*

Patagonia chiliană 162

Patagonia argentiniană 212

Argentina 228

PARTEA A PATRA: *MOCHILLERO*

Bolivia 236

Peru 256

Ecuador 270

Columbia 284

Epilog 294

Introducere

„Uneori, o călătorie nu este decât un prilej de care profiți atunci când poți“ —Ian Frazier, *Călătorii în Siberia*

Aceasta este o carte de călătorie în sensul original al cuvântului. Și nu spun asta cu aroganță. Dimpotrivă. Consider aceste rânduri doar o încercare de a reaseza lucrurile în matca lor. Călătoria, am observat în decursul ultimilor ani, este un concept care a suferit o mutație îngrozitoare, un concept pervertit de cultura de masă și transformat în ceva ce nu mai are aproape nici o legătură cu ceea ce înseamnă de fapt.

Sus și paginile anterioare: Parcul Național Tayrona, Columbia

Călătoria era o acțiune menită cunoașterii – prin care cel care o întreprinde se deschide în fața lumii, însetat să afle mai mult, să simtă mai mult, să vadă mai mult, să audă mai mult, să fie stimulat intelectual și senzorial. Transformările existențiale prin care treceau călătorii de odinioară se datorau nu doar expunerii voite la nou și la diferit, ci și ciocnirii de tot felul de greutăți. Sontanul, neprevăzutul, suferința, lipsa banilor, pericolul – toate acestea sunt condițiile aproape obligatorii care-i aduc călătorului acea dezvoltare personală transformată astăzi în clișeul corporatistului care pleacă în India pentru a se (re)găsi. Majoritatea călătoriilor din ziua de azi presupun un mediu aseptice, o bulă ermetică

din care „călătorii“ îi privesc cu superioritate pe localnici, își târăsc nenumăratele bagaje din autocar în autocar, din taxi în taxi, din hotel în hotel, din restaurant în restaurant, din club în club, iar apoi postează selfie-uri însoțite de descrieri precum *#traveller*, *#globaltraveller*, *#nomad*. Greutatea este anihilată sau redusă la minimum, turismul este considerat călătorit, creșterea personală este inexistentă sau sinonimă cu statutul social pe care „călătorul“ și-l arogă odată întors acasă, pe motiv că e „plimbat“, iar cunoașterea înseamnă ce betoane am văzut, unde am mâncat și cât de tare ne-am îmbătat într-un club din Columbia, să zicem.

N-aș vrea să fiu înțeles greșit: este evident că fiecare dispune de libertatea și de dreptul de a alege în ce fel vrea să călătorească. Nu sunt de părere că turismul ar trebui extirpat ca o tumoră canceroasă, deși uneori poate fi malign, însă întotdeauna voi fi împotriva falsității. Dorința de a romanța echivalentul unei invazii de lăcuste cu smartphone în loc de antene sau de a vinde o imagine, impuls patologic în epoca social media, prin selfie-uri, vloguri sau prin calitatea de influencer au dus la metamorfoza călătoritului – în felul în care Gregor Samsa, odată om, a sfârșit gândac. Poate că n-aș fi fost atât de caustic la adresa acestei pervertiri a conceptului de călătorie dacă nu m-aș fi gândit la mine cel de la 20 de ani sau la cei care au acum 20 de ani și caută să afle cum să călătorească.

Ce-ar fi fost dacă, la 20 de ani, în loc de Christopher McCandless, idol mi-ar fi devenit un *#traveller* de pe Instagram? Ce-ar fi fost mai apoi dacă, în loc să-i citesc pe Thoreau sau Tesson, aș fi privit vloguri de *travel*, unde protagoniștii cerșesc în neștire să ne abonăm și să dăm *like*? Ce-ar fi fost dacă, în loc de dragostea nemărginită pentru natură, de simplitatea și greutățile pe care McCandless, Thoreau sau Tesson le depășesc, aș fi crezut că a călători înseamnă turismul de masă, că natura e doar un cadru inedit pentru câteva poze prin care să-mi vând imaginea de *#explorator* și că fără confort și selfie-uri totul e în van? Ce se întâmplă cu cei care au 20 de ani și vor să călătorească? Ajung ei oare să-i descopere pe Roald Amundsen,

Robert Falcon Scott, pe Heinrich Harrer, Alexandra David Neel, Henry David Thoreau, Christopher McCandless sau Sylvain Tesson? Sau mai repede dau peste niște profani care le predau „călătoritul“ de duzină, și astfel nu vor mai ajunge niciodată să descopere ceva autentic?

În *Doctor Jivago*, Boris Pasternak ne îndemna să spunem fiecărui lucru pe numele său. Să spunem adevărul. Simpla deplasare fizică a corpului nu înseamnă a călători. Călătoritul este mai degrabă o mentalitate, o atitudine, un fel de a vedea lumea, iar uneori, e adevărat, toate acestea sunt însoțite și de deplasarea fizică. După cum putem vedea în *Walden*, a lui Thoreau, sau în cartea lui Tesson *În pădurile Siberiei*, unele dintre cele mai extraordinare călătorii pot fi trăite chiar și stând pe loc. Deși se desfășoară adesea într-un spațiu redus, nu e viața cea mai mare călătorie și aventură dintre toate? Există unii oameni care nu doar că-și duc toată viața în același oraș, poate cel în care s-au născut, dar nici măcar nu vizitează vreodată un altul. Ar putea cineva, doar pe baza acestui fapt, pretinde că nu sunt și ei protagoniștii unei aventuri grandioase și ai unei călătorii unice, chiar dacă poate nu-și dau seama de lucrul acesta sau nu-l apreciază la adevărata lui valoare? Călătorul, pe loc sau în mișcare, caută să descopere, în vreme ce călătorul de social media vrea doar vizibilitate, în cel mai ostentativ mod cu putință.

Poate că vă veți întreba de ce fiecare capitol are un cântec în dreptul său. Pentru mine, literatura și muzica sunt cele mai înălțătoare forme de artă de care dispunem. Nu pot separa scrisul de emoție și nu pot îndepărta literatura de muzică. Cântecul din dreptul fiecărui capitol este menit, pe cât posibil, să completeze atmosfera respectivului segment și a întâmplărilor povestite în el. Oricine a stat cu capul lipit de geamul unui autocar sau al unui tren în mișcare, ascultând muzică în căști și privind la peisajele care-i trec prin fața ochilor, va înțelege simbioza nostalgică dintre trăirea unui moment și melodia care-l acompaniază.

Laguna 69, Peru

Prolog

 Calle 13, *Latinoamérica*

E 15 noiembrie 2021. Zbor deasupra Atlanticului în drum spre Mexic. Peste zece ore voi ateriza în Cancún și, în sfârșit, aventura pe care am tot așteptat-o în ultimii șase ani va începe. Oameni și locuri noi, cu adevărat noi, nu Barcelona, Paris, Varșovia sau Budapesta. Chiar dacă și acestea au fost noi la vremea lor, nu sunt atât de diferite față de ce știam deja. E totuși Europa, o cultură familiară și tot mai uniformizată. Bacalar, Antigua, Bogotá, Santiago de Chile, La Paz, Huaraz, Cuenca, Patagonia, în schimb, nu sunt